Agencija za objavljivanje zakona Sutjeska, 23, Novi Sad

lawify@gmail.com

0607593111

Uprava za trgovinu Nivo uprave: Drzavna

Veselina Maslese, 84, Novi Sad

upravans@gmail.com

0690716123

Ugovor o trgovini

Uprava za trgovinu,nivo uprave: Drzavna, Veselina Maslese, 84, Novi Sad, u daljem tekstu klijent.

Agencija za objavljivanje zakona, Sutjeska, 23, Novi Sad, u daljem tekstu agencija.

PRELAZNI TRGOVINSKI SPORAZUM I SSP

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i Prelazni trgovinski sporazum potpisani su 29. aprila 2008. godine u Briselu, a ratifikovala ih je Narodna skupština Republike Srbije 9. septembra 2008. godine.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) je međunarodni ugovor, čijim će potpisivanjem Srbija dobiti status države pridružene Evropskoj uniji. Potpisivanjem ovog ugovora, odnos Srbije i Evropske unije postaje dvostrano obavezujući, sa tačno utvrđenim pravima i obavezama obeju strana.

Dve najvažnije obaveze koje će Republika Srbija preuzeti ovim sporazumom biće uspostavljanje zone slobodne trgovine i usklađivanje zakonodavstva Republike Srbije sa pravom EU.

Sporazumom se stvara zona slobodne trgovine između Srbije i EU u prelaznom periodu od šest godine. Obaveza Srbje se sastoji u postepenom ukidanju carina na uvoz robe poreklom iz Evropske unije u prelaznom periodu. S druge strane Evropska unija ovim ugovorom potvrđuje slobodan pristup robi iz Srbije na tržištu Evropske unije.

Prelaznim trgovinskim sporazumom predviđeno je da se u narednih šest godina postepeno uspostavi slobodna trgovina industrijskim i poljoprivrednim proizvodima. Definisane su tri grupe industrijskih proizvoda prema osetljivosti za koje će liberalizacija biti ostvarena nakon perioda od dve, pet odnosno šest godina. Za proizvode koji se ne nalaze na ovim listama carine će biti ukinute u momentu stupanja na snagu sporazuma. Obezbeđeno je da ključni sektori domaće industrije (poput industrije automobila, igračaka, obuće, keramike...)

ostanu na visokom stepenu zaštite u toku prelaznog perioda od pet odnosno šest godina.

U prvoj godini primene sporazuma carine na sirovine i repromaterijale su smanjene na 70 odsto onih iz prošle godine, dok su na proizvode više faze prerade carine smanjene na 80 odsto, odnosno 85 odsto od carinske stope u 2008. Ukinute su carina na žive životinje za uzgoj i priplod i na neke poljoprivredne proizvode koji se ne proizvode u Srbiji, kao što su tropsko voće, začini i neke vrste semenske robe, ali su carine na te proizvode do sada bile simbolično male.

Ukidanje carina za poljoprivredne proizvode, prerađene poljoprivredne proizvode, ribu i riblje proizvode biće takođe ostvareno postepeno, tokom prelaznog perioda od šest godina, uz zadržavanje carinske zaštite za pojedine proizvode (oko 20% proizvoda) i nakon prelaznog perioda. Dogovoreno je da osetljivi proizvodi poput mesa, mleka i žita ostanu na visokom stepenu zaštite tokom petogodišnjeg tranzicionog perioda. Obezbeđeno je zadržavanje sezonske zaštite za jedan broj osetljivih proizvoda, voća i povrća, poput paradajza, paprika, šljiva i jabuka. Više informacija pronaći ćete na zvaničnoj stranici Uprave carina.

CEFTA

Proces liberalizacije tržišta regiona Jugoistočne Evrope započeo je 2001. godine potpisivanjem Memoranduma o liberalizaciji i olakšicama u trgovini u Briselu, pod okriljem Pakta za stabilnost Jugoistočne Evrope i time je otvoren proces pregovora koji su vodili zaključivanju mreže od 32 sporazuma o međusobnoj liberalizaciji trgovine industrijskim i poljoprivrednim proizvodima koja je uspostavljena između zemalja Centralne i Jugoistočne Evrope, odnosno Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Makedonije, Moldavije, Rumunije, Srbije i Crne Gore.

Ulaskom Rumunije i Bugarske u Evropsku uniju 1. januara 2007. godine, Sporazum CEFTA 2006 je obuhvatio Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku (pristupila Evropskoj uniji 1. jula 2013. godine), Makedoniju, Moldaviju, Srbiju i Crnu Goru, koji je potpisan 19. decembra 2006. godine. Sve zemlje su ga ratifikovale i primenjuje se i danas.

Sporazum omogućava širenje tržišta za sve proizvode, ali i trgovinu pod istim uslovima za sve proizvođače, proširuje i modernizuje domen slobodne trgovine, otvara veće tržište za trgovinu i investicije i stvara institucije nadležne da upravljaju u ovoj oblasti. Sporazumom je predviđena liberalizacija javnih nabavki i privlačenje investicija u zemlje potpisnice, a povećava se i šansa za izlazak na evropska tržišta po preferencijalnom, povlašćenom tretmanu.

Za razliku od bilateralnih sporazuma, na osnovu kojih se primenjivala samo bilateralna kumulacija porekla robe, CEFTA omogućava dijagonalnu kumulaciju, odnosno kumuliranje porekla robe više zemalja u regionu koja će imati status domaćeg porekla. Ukoliko proizvod ili neka sirovina iz jedne zemlje CEFTA u drugoj zemlji bude dorađen ili obrađen promeniće svoje poreklo i u drugu zemlju u okviru CEFTA biće izvezen kao proizvod te zemlje. Ako bi sledeća uvoznica ponovo taj proizvod doradila opet bi promenio poreklo. Poreklo proizvoda je iz države članice CEFTA u kojoj je proizvod dovršen.

Ovaj sporazum predviđa kumulaciju porekla i izvan zone CEFTA, sa zemljama EU, EFTA (Island, Norveška, Švajcarska, Lihtenštajn) i Turskom. Međutim, da bi se kumuliralo poreklo sa zemljama izvan CEFTA područja neophodno je ispuniti tri uslova:

- da svaka od zemalja CEFTA ima potpisan sporazum sa EU, EFTA ili Turskom,
- da taj sporazum bude baziran na panevropskim pravilima, i
- da u okviru samog tog sporazuma postoji protokol koji dozvoljava jednu takvu kumulaciju.

Bitno je znati da se carina i dažbine plaćaju na one sastojke proizvoda koji su bez porekla, iz tih razloga važno je da spoljnotrgovinska preduzeća na odgovarajući način vode evidencije, da sertifikati ne bi bili povučeni. Primena dijagonalne kumulacije porekla robe (u trgovini između zemalja u regionu i regiona sa EU) podstiče izvozni i investicioni kapacitet regiona, rast njegove tehnološke opremljenosti i konkurentnosti a time i potreban nivo sposobnosti proizvoda za plasman na tržištu EU kao i globalnim okvirima.

CEFTA 2006 sporazumom poboljšan je mehanizam za rešavanje sporova do kojih može doći u toku primene sporazuma što predstavlja novi kvalitet i faktor veće sigurnosti liberalizacije u regionu.

15.12.2011. godine stupio je na snagu Dodatni protokol Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi koji predviđa da će Strane ukinuti sve carine na uvoz, mere istog dejstva i sve uvozne dažbine fiskalne prirode u međusobnoj trgovini od dana stupanja na snagu ovog Dodatnog protokola, za sve proizvode, osim za proizvode koji su predmet bilateralnih koncesija, kao što je dato u Aneksu 10. ovog dodatnog protokola.

Aneks 3.7 Sporazuma CEFTA 2006 koji je do sada regulisao uvoz poljoprivrednih proizvoda u Srbiju iz zemalja članica CEFTA (koncesije za poljoprivredne proizvode), zamenjen je novim Aneksom 10.5 koji čini sastavni deo Dodatnog protokola. Aneksom 10.5 obuhvaćeni su samo oni poljoprivredni proizvodi koji nisu liberalizovani, a uvoze se iz Republike Hrvatske.

To znači da se stupanjem na snagu Dodatnog protokola liberalizuje u potpunosti preferencijalna trgovina poljoprivrednim proizvodima sa Albanijom i Moldavijom koja je do sada bila predmet izvesnih koncesija. Sa druge strane navedeno znači

i da se dalje liberalizuje preferencijalna trgovina sa Hrvatskom u okviru Sporazuma CEFTA jer se smanjuje broj proizvoda koji čine predmet bilateralnih koncesija u okviru kojih je propisana preferencijalna stopa za 2010. i 2011. godinu kao i još povoljnija carinska stopa u okviru većih količinskih ograničenje (odobrenih kvota).

Više informacija pronaći ćete na zvaničnoj stranici <u>Uprave carina</u>.

Potpis ugovora za klijenta	Potpis ugovora za agenciju
<u>Marko Mikić</u>	<u>Marko Bakočević</u>